

VIKINKIEN MATKASSA

Jouni Palmgren

VIKINKIEN MATKASSA

VIKINKIEN MATKASSA

Omistan tämän kirjan erinomaiselle oppaalle ja ystävällemme Pirjo ”Pinkki” Pitkoselle, jonka matkassa olemme ystäviemme kanssa saaneet viettää useita antoisia seikkailuja ja elämyksiä ympäri maailmaa. Hän on järjestänyt matkoilla tutustumiskäyntejä mielenkiintoisiin paikkoihin, joihin normaali turisti ei saa kosketusta.

•

© 2025 Jouni Palmgren
Kustantaja: BoD · Books on Demand,
Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki, bod@bod.fi
Kirjapaino: Libri Plureos GmbH,
Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa
ISBN: 978-952-80-9478-4

1

Aamunkoitto häämötti itätaivaalla, kun viikinkilaivan keula viilsi tyrskyävän meren pintaa Suomen etelärannikolla. *Draken*, suuri ja komea laiva, oli palaamassa kaukaiselta matkaltaan Novgorodista. Sen purjeet pulistuivat tuulesta, ja airojen lyönti piti tasaista rytmiä, joka kaikui miehistön laulun säestämänä. Laivan kannella seisoi Eirik Vindheiminpoika, kokenut päällikkö, jonka silmissä välähti kotiinpaluun odotus. Hänen viiksistään roikkuivat meripärskeet, ja hänen haarniskansa ja kypäränsä heijastivat aurinгон ensimmäisiä säteitä. Meri oli armoton, ja kotiinpaluu ei koskaan ollut suoraviiwaista.

"Päällikkö!" huusi yksi miehistä, osoittaen kohti rannikkoa. "Näen savua! Siellä on asutusta."

Eirik nyökkäsi. "Meidän täytyy täydentää varastoja. Olemme olleet merellä jo liian kauan. Katsotaan, mitä tämä rannikko tarjoaa."

Laiva lähestyi rantaa ja pian he näkivät pienen kylän, joka levittäytyi hiekkarannalle. Savua nousi muutamasta savupiipusta. Kylän laidalla näkyi sepän paja, josta kuului vasaran pauke. Viikingit laskeutuivat maihin, aseet valmiina, mutta toivoen, että kauppa sujuisi rauhallisesti.

Sepän pajassa nuori oppipoika, nimeltään Aaro, oli keskittynyt työhönsä. Hänen käntensä olivat hiilestä mustuneet ja hiestä tahmeat, kun hän takoi rautaa tulevaksi sirpiksi. Hänen mestarinsa, vanha ja viisas seppä nimeltään Kalle, seisoi hänen vieressään ja seurasi työtä tarkalla silmällä. Kalle oli saksalaista syntyperää ja tullut nuorena poikana Hansa-kauppiasvanhempiensä mukana Suomeen, minne oli jäänyt pysyvästi ja kouluttautunut sepän vaatimaan ammattiin.

Aaro taas oli jäänyt jo pienenä orvoksi. Aaron isä oli kuollut heimojen välisessä yhteenotossa. Aaron äiti oli kohdannut Suomeen rantautuneen kristinuskoon kääntyneen perheen, joka sai äidin myös käännetyttyä kristinuskoon. Aaro oli myös saanut kasteen ja nimen Aaro, muinoin kaukana

etelän mailla eläneen uskonnollisen henkilön, Aaronin mukaan.

Kun Aaron äiti sitten kuoli Aaron ollessa vielä polven korkuinen, Kalle oli ottanut Aaron hoiviinsa ja kasvattipojaksi.

"Hyvää työtä, poika", Kalle sanoi. "Mutta muista, että rauta on kuin elämä – sitä on taottava hellästi, muuten se murtuu."

Aaro nyökkäsi, mutta ennen kuin hän ehti vastata, ulkoa kuului meteliä. He kääntyivät katsomaan ja näkivät viikinkien marssivan kylään. Aaro tunsu sydämensä lyövän nopeammin. Hän oli kuullut hurjia tarinoita näistä sotateista, mutta ei ollut ennen nähnyt viikinkejä.

"Pysy sisällä", Kalle sanoi tiukasti. "Minä käyn puhumassa heille."

Seppä Kalle astui ulos pajastaan kädesään vasara, otsalla hikeä ja tiukka ilme kasvoilla. Edessä seisoivat kolme viikinkiä, joilla oli sotaisat aseet, parkkiintuneet kasvot ja terävät katseet. Heistä kookkain ja pitkäpartaisin Ragnar astui Kallen eteen ja sanoi karkealla äänellä:

"Seppä, tarvitsemme teriä miekoillemme ja kunnollisia kirveitä. Meillä on pitkä matka edessä, eikä ole aikaa jäädä väittelemään!"

Kalle astui askeleen vastaan ja kädet puuskassa vastasi:

"Meillä on pajassa vain pari miekkaa ja yksi kirves taottuna! En luovu niistä ennen kuin hopea on pöydällä!"

Toinen viikinki, Egil puuttui puheeseen ärsyyntyneenä:

"Sinun pitäisi kunnioittaa meitä, jotka suojelemme näitä rantoja! Ilman meitä sinä ja kyläsi olisitte merirosvojen ruokaa!"

Kalle purskahti nauruun ja vastasi:

"Suojelette? Te ryöstätte omat kylänne tyhjäksi ja juotte viinamme loppuun! Minä pysyn pajassani, mutta teidän täytyy maksaa – tai kerätä itsenne takaisin laivaanne!"

Ragnar otti askeleen lähemmäksi Kallea ja mörisi ääni uhkaavana:

"Sinä pieni pajaisen kipittäjä... Me voimme viedä ne aseet väkisin."

Kalle napautti vasaralla kämmentään, katsoen suoraan Ragnarin silmiin:

"Kokeile vain. Mutta muista – minä takaan jokaisen terän. Ja tiedän myös, miten ne murtuvat."

Hiljaisuus. Tuuli kahisi rannikon ruovikoissa. Viikingit vaihtoivat katseita, ja Egil mutisi jotain. Lopulta Ragnar virnisti – kunnioittavasti ja sanoi päätään nyökäyttäen:

"Sinulla on sisua, seppä. Hyvä. Saat hopeasi... kunhan toteamme, että terät ovat terävimmillään."

Kalle nykäisi olkapäitään.

"Ne ovat aina. Mutta ensin rahat."

Viikingit naurahtivat, ja jännite laantui hie-man. Kalle kääntyi ja lähti kävelemään takaisin kohti pajaa mutisten itsekseen.

"Ja yksi olut vielä mukaan – kaupantekijäiksi!" Ragnar huusi Kallen perään.

Kalle heilautti kättään kääntymättä ja mumi. "Haista p****!"

Viikingit nauroivat, ja taistelu tuntui olevan vältetty. Mutta toisin kävi.

Lisää Viikinkejä kerääntyi pajan edustalle. Viikingit olivat nälkäisiä ja väsyneitä. Päälikkö Eirik vaati lisäksi ruokaa ja juomaa ja kun Kalle yritti neuvotella heidän kanssaan, jännitys kiristyi. Kalle kieltäytyi antamasta mitään ilman vastineita. Kiivaan sananvaihdon jälkeen yksi viikingeistä, nuori ja

kuumaverinen mies nimeltään Gunnar, veti esiin miekkansa.

"Me otamme mitä haluamme!" Gunnar karjui, hyökkäsi kohti Kallea ja iski.

Kalle yritti puolustautua, mutta hän oli jo vanha mies. Gunnarin miekka viilsi hänen kaulansa, ja hän kaatui maahan verilammikkoon.

Aaro, joka oli katsellut tapahtumaa piilosta, huudahti kauhuissaan. Hän syöksyi ulos pajasta, mutta Eirik tarttui häntä ranteesta.

"Tuo poika tulee mukaamme", Eirik sanoi. "Hän voi olla hyödyksi."

Aaro yritti vastustella, mutta viikingit olivat liian vahvoja. He sitoivat hänen kätensä ja veivät hänet laivalle. Kylä oli hiljainen, kun viikingit lähtivät, jättäen jälkeensä vain savua ja surua.

Draken lähti liikkeelle jatkaen matkaa kohti lännessä siintävää aavaa. Aaro katsoi kyläänsä viimeisen kerran. Hänen sydämesään oli sekoitus vihaa, surua ja katkeruutta, mutta myös päättäväisyyttä. Kallen kohtalo järkytti syvästi nuorta oppipoikaa. Hän tiesi,

että hänen täytyisi oppia selviytymään omillaan – ja ehkä jopa kostamaan.

Merellä tuuli puhalsi, ja laivan keula suuntasi kohti uusia Aarolle ennestään tuntemattomia maita. Aaro pelkäsi kohtaloaan, mutta samalla hän tunsi, että hänen matkansa kohti tuntematonta oli vasta alkamassa.

2

Merituuli puhalsi kylmänä ja suolaisena *Drakenin* purjeisiin, kun viikingit purjehtivat kohti Birkaa. Aaro seiso laivan perässä, kädet edelleen sidottuina, ja tuijotti horisonttiin. Hänen ajatuksensa olivat sekavassa tilassa: viha, pelko ja epätoivo sekoittuivat uuteen uteliaisuuteen. Hän oli kuullut tarinoita Birkasta, suuresta kaupungista, joka oli yksi Ruotsin tärkeimmistä kauppakeskuksista. Mutta nyt, kun hän oli matkalla sinne vankina, kaupunki tuntui enemmän uhkaavalta kuin ihmeelliseltä.

Päivien kuluessa rannikko alkoi muuttua. Pelkän meren ja taivaan sijaan Aaro näki yhä useammin saaria ja niiden takana kohoavia metsäisiä rantoja. Lopulta yksi saarista erottui muista: siellä näkyi korkeita puistotolppia ja savupilviä, jotka kertoivat asutuksesta.

"Birka", Eirik sanoi, seisoen Aaron vieressä. "Valmistautukaa nousemaan maihin."

Laiva lähestyi saarta, ja pian Aaro näki kaupungin portit. Birka oli suurempi kuin mikään kylä, jonka hän oli koskaan nähnyt. Puusta rakennetut talot ja kauppahuoneet reunustivat rantaa, ja kapeat kujat kiemurtelivat sisämaahan päin. Korkeimmalla kukkulalla seisoi linnoitus, jonka muurit näyttivät uhkaavan kaikkia, jotka uskalsivat lähestyä.

Laiva kiinnitettiin laituriin, ja viikingit alkoivat laskeutua maihin.

Aaro seurasi heitä epäröiden, kun Eirik veti häntä mukanaan. Kaupungin kadut olivat täynnä vilinää: kauppiaita myymässä tavaroitaan, lapsia juoksentelemassa kujilla ja sotureita kävelemässä ylpeinä aseidensa kanssa.

Heidän saapuessaan linnoituksen portille, heitä vastaan tuli joukko sotureita, joiden edessä seisoi komea nainen. Hänellä oli pitkä, punainen viitta ja hopeinen kaulakoru, joka kiilsi auringonvalossa. Hänen silmänsä olivat terävät ja viisaat, ja hänen olemuksensa huokui valtaa.

"Tervetuloa Birkaan, Eirik Vindheiminpoika", nainen sanoi, ja hänen äänensä

kaikui kuin jumalattaren. "Olette olleet poissa kauan."

"Kiitos, päällikkö Sigrid", Eirik vastasi kumartaen. "Meillä on uusia tarinoita ja uusia tavaroita."

Sigridin katse siirtyi Aaroon. "Ja kuka tämä kahlittu nuorukainen on?"

"Sepän oppipoika", Eirik sanoi. "Hänellä on taitoja, jotka voivat olla meille hyödyllisiä."

Sigrid nyökkäsi. "Hänkin olkoon tervetullut. Järjestän pidot teidän kunniaksenne tänä iltana. Meidän on juhlittava teidän saapumistanne."

Illan hämärtyessä linnoituksen suuri sali valaistiin soihtujen loisteeseen. Pitkät pöydät oli katettu ruoalla ja juomalla: paistettua sikaa, kuivattua kalaa, leipää, hunajaviiniä ja olutta. Viikingit istuivat pöytien ääreen, ja heidän naurunsa ja laulunsa täyttivät salin. Aaro istui hiljaa Eirikin vieressä, yrittäen pysyä näkymättömissä.

Pitojen aikana järjestettiin kisailuja. Miehet ottelivat painissa, heittivät keihäitä ja näyttelivät miekkakäden taitojaan. Jokainen voittaja sai palkinnoksi hopean tai kullan palasia, ja yleisö hurrasi heille.

Aaro katsoi tapahtumia sekavana. Hänen sydämessään oli vihaa viikinkejä kohtaan, jotka olivat tuhonneet hänen kylänsä, surmanneet Kallen ja ottaneet hänet vangikseen. Mutta samalla hän tunsi uteliaisuutta. Nämä ihmiset olivat erilaisia kuin mitä hän oli kuvitellut. Heillä oli oma kulttuurinsa, omat tapansa ja omanlaisensa juhlat.

Eriyisesti päällikkö Sigrid kiinnitti hänen huomionsa. Hän oli voimakas ja viisas nainen, joka hallitsi miesten yli ilman pelkoa. Aaro mietti, miten tällainen nainen oli nousut valtaan, ja mitä hänen täytyi tehdä pysyäkseen siellä. Aaron toisella puolen istunut Knut Notkea arvasi Aaron ajatukset ja alkoi kertoa hänelle Sigfridin tarinaa.

”Pari vuosikymmentä sitten, jolloin miekka ja kauppa hallitsivat Itämeren rantoja, seisoi Birka – vaurauden ja vapauden kehto – jo ylpeänä täällä saarella. Viikingit toivat tänne hopeaa idästä, silkkiä etelästä ja tarinoita maailman ääriä. Birkan satama kuhisi elämää, mutta rauha oli haurasta: kauppiaat, soturit ja kilpailevat heimot kantoivat mukanaan sekä rikkauksia että riitaa.

Viikinkijoukko palaa voitokkaalta matkalta Novgorodista takaisin kotiin. Matkalla he poikkeavat Suomen rannikolla olevaan kylään täydentämään ase- ja muonavarastojaan. Kylässä syntyy kahakka, jonka seurauksena sepän nuori oppipoika Aaro tempautuu mukaan viikinkien matkaan. Siitä kehkeytyy huima seikkailu, josta ei puutu jännittäviä tapahtumia, yllättäviä käännteitä ja traagisia ihmiskohtaloita...

Kirjoittamisen ja kuvituksen teossa on käytetty apuna tekoälysovelluksia sekä Wikipediasta saatavia historian taustatietoja. Teos on kuitenkin täysin fiktiivinen, vaikka sisällössä on mahdollisesti yhtäläisyyksiä historian henkilöihin tai tapahtumiin. Näin olisi voinut tapahtua...

BoD

